

Magyar táncház Hollandiában

A hónap utolsó szombata van, ma fogom első alkalommal felkeresni a Kalárizs Táncházat. Az utóbbi években egyre többet foglalkoztam minden olyan témával, ami Magyarországgal és a magyar kultúrával kapcsolatos. Most épp a magyar néptánc van soron. Itt az ideje, hogy felkeressem az utrechti Magyar Táncházat.

Een dag in het Kalárizs Táncház

Egy nap a 20 éves Kalárizs Táncházban

Het is de laatste zaterdag van de maand, ik sta op het punt om voor het eerst het Kalárizs Táncház te bezoeken. De laatste jaren ben ik me steeds meer gaan interesseren voor alles wat met Hongarije en zijn cultuur te maken heeft. De Hongaarse volksdans is nu 'aan de beurt'. Na een paar workshops als opmaat is het tijd om kennis te maken met het Hongaarse Danshuis in Utrecht.

Belépek a **Bokki** nevezetű művelődési házba. Az előcsarnokban sok lelkesen beszélgető embert pillantok meg. A szomszédos teremben pedig a délutáni táncóra résztvevői öltöznek éppen át. Kellemes a hangulat, láthatóan sok ember ismeri egymást és a résztvevők között a fiatalon keresztül az idősig minden korosztály megtalálható. Kettő órakor egy nagy kört alakítva elkezdődik a táncóra. Az alaplépéseket csoportosan tanítják be. A mai délután táncai az erdélyi faluból, **Palatkából** származnak. A táncokat **Jouke Heringa** és **Fülöp Ibolya** tanítja be.

A körtáncnál összhangban van a csoport, hamarosan azonban párba rendeződünk, ahogyan azt a magyar néptáncban szokás. A páros táncot nagyon élvezem, a párok állandó cseréje pedig igen változatosá teszi az élményt. Bár partnereim bíztatnak és türelmesek velem, kezdő létemre különösen nehéznek tartom azt, hogy a táncban végig a férfi a vezető szerep. Hamarosan felcsendül a hangszórókból az izgalmasnak ígérkező csárdás, kezdők és haladók egyaránt buzgón gyakorolnak, hogy este az élő zene mellett már könnyedén menjén a tánc.

Immáron húsz éve, havonta legyszer összejönnek a magyar néptánc lelkes hívei a **Kalárizs Táncházban**. Vajon hogyan alakult ki ez a zenei és táncmozgalom, kik a megalapítói és a mai napig

Ik ga naar binnen in **Buurt-huis 't Bokkie**. In een ontmoetingsruimte hebben zich al wat mensen verzameld, die geanimeerd met elkaar in gesprek zijn. In een aangrenzende

lelkesen dolgozó szervezői, és mi vonzza a táncot kedvelőket, akik már évek óta hűségesen látogatják a táncházat? Ezekre a kérdésekre keressük a választ. ➡

ruimte zijn anderen zich aan het verkleeden voor de dansles van deze middag. De sfeer is ontspannen, veel mensen kennen elkaar en ik zie een behoorlijke

variatie in leeftijd. Om twee uur begint de dansles met een aanleerkring. De basispassen kunnen zo in groepsverband worden aangeleerd. De dansen van deze middag zijn afkomstig uit **Palatka**, een dorp uit **Transsylvanië**. De docenten zijn **Jouke Heringa** en **Ibolya Fülöp**.

Door de kringdans ontstaat automatisch een groepsgevoel, maar al snel gaan we over tot het paardansen, dat zo kenmerkend is voor de Hongaarse volksdans. Mij spreekt dat wel aan en de voortdurende wisseling van partner biedt ook een goede oefenmogelijkheid in het samenwerken. Dat van mannen wordt verwacht, dat ze voortdurend leiding geven is voor mij als beginner wel een extra moeilijkheid, maar ik word door iedereen welwillend en geduldig opgevangen. Al snel klinkt een opzweepende **csárdás** uit de geluidsinstallatie en werken zowel beginners als gevorderden aan hun dansvaardigheden, zodat 's avonds bij live muziek soepel en enthousiast kan worden gedanst.

Al twintig jaar dansen enthousiaste liefhebbers van de Hongaarse volksmuziek één keer ➡

Vissza a gyökerekhez

A **Most Magyarul!** 9. számában (1999) a magyar népzenevel ismerkedő **Edwin van Schie** első élményeiről ír. 1979ben **Mezőtúr**on egy zenei könyvtárban visszafojtott lélegzettel hallgatja a **Sebő** zenekar csodás dallamait, majd ugyanebben az évben a most már világhírű **Muzsikás** csoport hollandiai első fellépésére látogat el. Ebben az időszakban a magyar népzene hazájában kivirágzik, és külföldön is sokan fedezik fel eme 'új' műfajt. A kommunizmus egyhangúsága után a magyar fiataloknak is szükségük volt a régi magyar hagyományok ápolására. A magyar táncház hagyomány 1972re nyúlik vissza, 1977ben pedig megalakul az első ilyen táncház Erdélyben. **Bartók Béla** és **Kodály Zoltán** népdalgyűjtő munkája nyomdokában egy új nemzedék sorakozik fel, tagjai bejárják a falvakat, hogy összegyűjtsék és rekonstruálják a régi

és felvett népzenekeket játszott. (Egészen véletlenül a Blues és Balladák című könyv, valamint egy 9 cdt tartalmazó sorozat és egy DVD kiadása kapcsán, műve napjainkban ismét az érdeklődés központjába került.) A magyar néptánc a 80-as években kezdett Hollandiában elterjedni, bár a

Utrechts Danshuis
Foto: Most Magyarul! 9 - 1999

per maand in het **Kalárizs Táncház**. Hoe is deze unieke dansbeweging ontstaan, wie zijn de grondleggers en de drijvende krachten ervan en wat beweegt de bezoekers om al jaren trouw het danshuis te bezoeken? Op deze vragen hopen we in dit artikel een antwoord te vinden.

brachten de lessen van bijna vergeten dorpsmuzikanten in de praktijk. In veel andere landen deed zich in die tijd ook een revival van de volksmuziek voor. Amerikanen herontdekten de collecties van Alan Lomax en Harry Smith en ook de Klezmermuziek werd nieuw leven in geblazen. In Nederland kenden groepen als Fungus een succesvolle periode. Toch is de Nederlandse volksmuziek hier nooit zo doorgebroken als in bijvoorbeeld in Hongarije. Ate Doornbosch, die in zijn programma **Onder de Groene Linde** door hemzelf opgenomen en verzamelde liederen draaide, maakte beslist geen deel uit van de hippe jaren '60 en '70. (Toevallig staat zijn werk momenteel weer in belangstelling door de verschijning van het boek **Blues en Balladen** en van een box met 9 cd's en een DVD). In de jaren '80 begon de Hongaarse volksdans door te dringen in de volksdanswereld in Nederland, hoewel het vanwege het dansen in paren altijd een buitenbeentje is gebleven.

Terug naar de wortels

In **Most Magyarul!** nr. 9 (1999) beschrijft Edwin van Schie zijn eerste kennismaking met de Hongaarse volksmuziek: In 1979 luistert hij in een muziekbibliothek in **Mezőtúr** ademloos naar de klanken van ensemble **Sebő** en in hetzelfde jaar woont hij het eerste optreden in Nederland van de nu wereldberoemde groep **Muzsikás** bij. Velen zullen in die periode de Hongaarse volksmuziek ontdekken, die een nieuwe bloei meemaakt in het moederland. De jongeren daar hebben als reactie op de eenvormigheid van het communisme behoefte aan een nieuwe kennismaking met de oude tradities van Hongarije. De Hongaarse danshuistraditie gaat terug tot 1972 en in 1977 werd het eerste danshuis in Transsylvanië opgericht. In navolging van etno-musicologen als Béla Bartók en Zoltan Kodály ging een nieuwe generatie muzikanten letterlijk de boer op om de oude dorpsmuziek te reconstrueren en vast te leggen. Ensembles als **Muzsikás**, **Téka**, **Méta** en **Csik**

páros táncok a kevésbé kedveltek közé tartoztak.

A holland táncházmogalom

1984 végén írjuk. Bartien van Dam kezdeményezésére az utrechti zenei kávéházban (**Het Oude Pothuys**), ahol havonta kerül megrendezésre a holland néptánc est, a résztvevők a magyar néptánc előtérbe helyezéséről gondolkodnak. **Erik Ellinger** a **Phoenix** néptáncgyesületnél táncos, **Helen Bally** pedig a **Tarantella** néptáncgyesület vezetője. Közös munkájuk eredményeképpen, Erik Ellinger vezetésével 1985. január 30-án megtartják az első magyar táncos estét (még élő zene nélkül). Május 17-én a második ilyen est kerül megrendezésre az utrechti kávéházban. Bartien ehhez az estéhez köti a hollandiai **Magyar Táncház** megszületését. A táncház persze még nagy maga után némi kivetni valót, de már van élő zene **Monique Lansdorp** előadásában. **Hedy Tjoeng** és **Johan Beukelaar** hamarosan táncanárna és vezetőnek női ki magát. Az előkészítő munkákat követően a Magyar Táncház hivatalosan 1985. december 14-én nyitja meg

kapuit Utrechtben, a **Bokkie** művelődési házban. Bartien, aki már a táncház megalapítása előtt sok néptáncos tapasztalatot szerzett Hollandiában és Magyarországon egyaránt, így gondol vissza erre az időszakra:

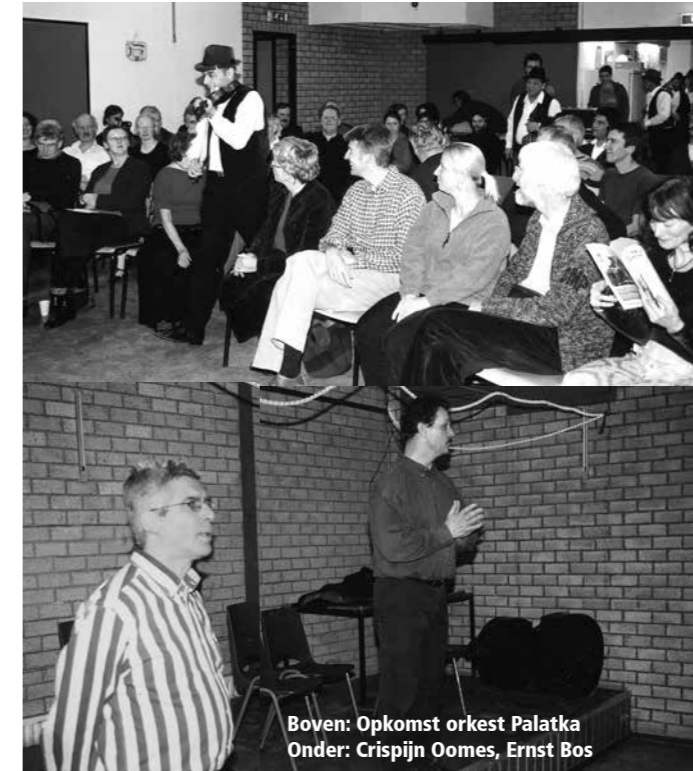
– Mi, hollandok perfekcionistaak vagyunk. Így aztán egy Hollandiában működő Magyar Táncház tökéletes mása kell, hogy legyen egy budapesti tánc háznak, beleértve a magas színvonalú táncot is. Visszatekintve pedig, az első utrechti táncház a 'Pothuysban' valószínűleg nem hasonlított még az igazira. Mindennek ellenére úgy gondolom, hogy magyar fogalmak szerinti tánc házról beszélhetünk, hiszen minden fontos kellék jelen volt: zene, tánc, nagy társasági élet és kellemes hangulat.

Az alapító tagok egyike, **Hedy Tjoeng**, csakúgy, mint más tagjai a tánc háznak, már tánc házi tevékenysége előtt aktív néptáncos volt. Miután diákként Magyarországon megismerkedett a tánc ház mozgalommal, elhatározta, hogy felveszi a néptánc szakirányt és tánc órákat ad. Ezt követően különböző magyar hivatásos és amatőr csoportoknál táncolt, mindez pedig arra motiválta, hogy magyar tánc házat alapítson Hollandiában. **Johan Breukelaar**, **Erik Ellinger** és **Bartien van Dam**al közösen, 1985 végén valószínűleg meg a hollandiai **Magyar Tánc ház** tervét. Már a kezdetektől a következőképpen próbálták beosztani a tánc házi órák idejét: délután tánc óra kazettáról szóló zene mellett, este szabad tánc élő zenével. Ezt a formát a mai napig meg is őrizték. A hirdetéseknek és a sajtó híradásnak köszönhetően a tánc ház hamar nagy sikert aratott. Hedy Tjoeng így emlékszik vissza:

– Az első alkalommal, decemberben zsúfolásig megtelt a tánc ház, 1986 januárjától pedig minden hónapban tánc házat tartottunk Utrechtben. 1995-ben **Ada Eefting** vette át a tánc ház vezetését. Ada egy tánc együttesel tett magyarországi látogatása során ismerkedett meg a magyar néptáncal 1990-ben. Ezt követően csatlakozott a

Búzavirág tánc csoporthoz. Saját készítésű ruhákban, koreografált táncokkal léptek fel. A néptánci táborok ideje alatt sok dalszöveget gyűjtött össze. Az utrechti tánc házat két éven át vezette, 1997ben pedig **Ernst Bos**, a Búzavirág tánc csoport egy másik tagja vette át a vezető szerepet. Ernst 1979ben lett tagja egy nemzetközi néptánc együttesnek, de nem sokkal ezután több változatosságra vágyott. 1986ban egy magyarországi biciklitúra során szeretett bele az országba és rögtön csatlakozott a frissen alapított utrechti tánc házhoz. Később **Fülöp Ibolyával** és **Peter Visserrel**

het Hon-gaarse Danshuis op 14 decem-ber 1985 in buurthuis 'het Bokkie' in Utrecht. Terug-blikkend zegt Bartien, die voor de oprichting al in Nederland en in Hongarije ervaring had opgedaan in de Hongaarse volksdans, over die eerste periode: "Wij Hollanders willen vaak room-ser zijn dan de paus. En dan moet een Tánc ház in Nederland een exacte kopie zijn van één in Budapest, inclusief een hoog dansniveau. Ja, en dan was dat eerste Pothuys-danshuis misschien een zotte. Maar ik denk, dat het volgens Hon-gaarse begrippen wel een echt Tánc ház was omdat alle

Boven: Opkomst orkest Palatka
Onder: Crispijn Oomes, Ernst Bos

együtt vették át a tánc ház vezetését. Időközben pedig **Emmy van der Hoeven** vette át Peter Visser szerepét. Ernst és kollegái a mai napig a húsz évvel ezelőtti koncepció szerint működtetik a tánc házat.

A néptánc szerelmesei

Ernst Bos úgy gondolja, hogy az állandó résztvevők jól együttműködő csoportot alkotnak. Persze mindig vannak olyanok, akik kilépnek, visszajönnek, vagy újonnan csatlakoznak a csoporthoz. Különösen nagy az érdeklődés híresebb magyar népzenei

nodi-ge ingrediënten, muziek, dans, drank, sociale kontakten en gezelligheid, aanwezig waren."

Evenals veel andere danshuis-deelnemers was pionier **Hedy Tjoeng** al een actief volksdan-ser voor dat ze met het danshuis begon. Nadat ze in Hongarije kennis had gemaakt met de danshuisbeweging besloot ze om zich als studente binnen haar dansopleiding te gaan specialiseren en les te gaan geven in volksdansen. Na een periode gedanst te hebben bij verschillende Hongaarse beroeps- en

amateurgezelschap-pen kreeg ze het idee om ook in Nederland een Hongaars danshuis op te richten. Samen met Johan Breukelaar, Erik Ellinger en Bartien van Dam gaf ze in eind 1985 het eerste Nederlands danshuis gestalte. Vanaf het begin hanteerde men de formule zoals die nu nog bestaat: 's middags les op gedraaide muziek en 's avonds vrij dansen bij live muziek. Mede door van-mond-tot-mond-reclame en advertenties was het danshuis al snel een groot succes. Hedy Tjoeng: "De eerste keer in december was het overvol en vanaf januari 1986 was het elke maand danshuis in Utrecht".

In 1995 nam **Ada Eefting** de organisatie van het danshuis over. Zij ontdekte de Hongaarse volksdans in 1990 tijdens een reis naar Hongarije met een dansgroep. Daarop sloot ze zich aan bij de dansgroep **Búzavirág**. De groep trad op met choreografeerde dansen en zelfgemaakte kostuums. Ada bouwde tijdens de vele volksdanskampen die zij bezocht ook een grote verzameling liedteksten op. Het danshuis in Utrecht heeft zij twee jaar gerund tot het stokje in 1997 werd overgenomen door **Ernst Bos**, een ander lid van de groep Búzavirág.

Ernst begon met volksdansen in 1979 bij een internationale volksdansgroep, maar kreeg op een gegeven moment behoefte aan meer variatie binnen de dans. In 1986 raakte hij tijdens een fietsvakantie in de ban van Hongarije en voegde zich bij het pas opgerichte Utrechtse Danshuis. Samen met **Ibolya Fülöp** en **Peter Visser** nam hij de organisatie over. Peter Visser is inmiddels opgevolgd door **Emmy van der Hoeven**. Tot op vandaag draait Ernst het danshuis volgens dezelfde formule als twintig jaar geleden.

De liefhebbers

Volgens Ernst Bos vormen de deelnemers qua aantal een redelijk stabiele groep. Uitredders, herintreders en nieuwkomers wisselen elkaar af. Met

Irta
Gerard Wesselius
fordította
Schiller Kati
foto's: redactie & bezoekers danshuis
•••••
Netwerk Hongaarse Volksmuziek:
www.tanchaz.nl
06 46 078 960.
Hongaars Danshuis: idem

magyar népdalokat. Együttesek, mint például **Muzsikás**, **Téka**, **Méta** és **Csik** visszahozták a falusi zenészek majdnem feledésbe merült dallamait. Sok más országban is feléled a népdal ebben az időszakban. Amerikai zenegyűjtők újra életre keltik Alan Lomax és Harry Smith munkáit, mindezzel egy időben a Klezmer zene is reneszánszát éli. Ugyanekkor Hollandiában például a **Fungus** együttes hoz sikert. Mindennek ellenére a holland népzene nem tudott úgy felvirágozni, mint a magyar. Így az sem meglepő, hogy a modern 60-as és 70-es évek zenéjének slágerlistáját nem az **Ate Doornbosch** vezette, aki a **'Zöld Hársfa alatt'** című rádióműsora keretében, saját maga által összegyűjtött

együttesek fellépésekor. Mivel az embereken een hónapban többnyire csak egyszer van lehtőségük arra, hogy néptáncórára járjanak és minden alkalommal tanulnak valami újat, fejlesztik tudásukat, a tánc ház éveken át vonzó marad számukra.

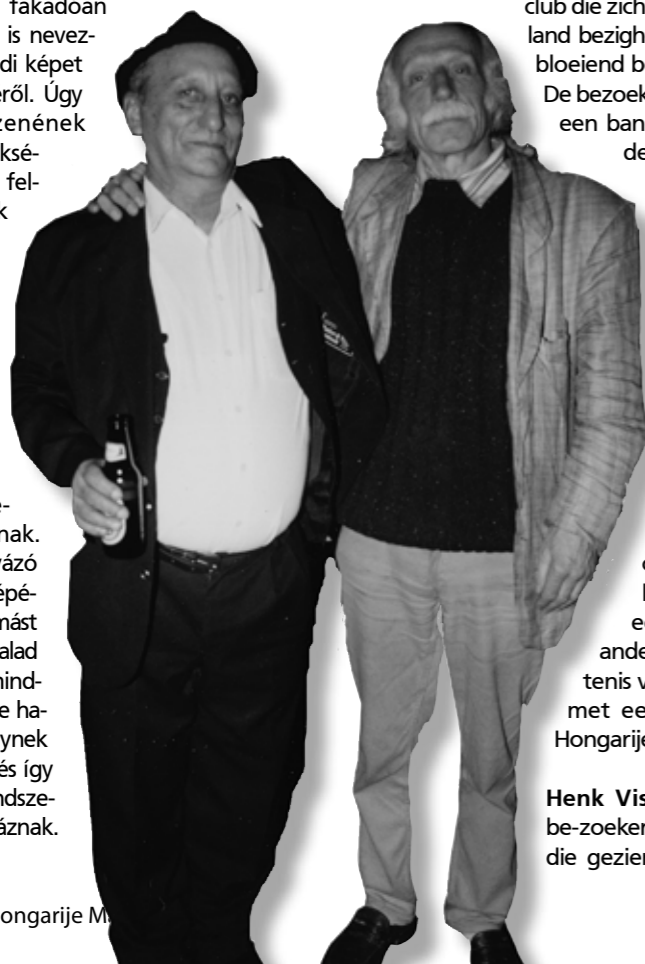
– Lehet mondani, hogy a tánc ház mozgalom már túl van a tetőpntján, mégis attól oylan különleges, hogy egy oylan csoport, amellyk egyetlenegy ország néptáncával foglalkozik, ennyi éven át sikeresen működik, sőt a mai napig virágzik.

Fülöp Ibolya

A látogatónak mind különleges kapcsolatuk van Magyarországgal vagy annak népzenei világával. Vannak köztük magyar nemzetiségűek, vagy hollandok magyar gyökerekkel és, mint jómagam, oylan résztvevő is akad, akit csak egyszerűen magával ragadott a magyar kultúra. Sokunk számára mindez egy nyaralás során kezdődött, másoknak pedig egy magyar falu vagy város jelentett szoros családi kötődést.

Henk Visscher, akit tudományos és filozofikus háttéréből, valamint életkorából fakadóan a tánc ház 'bölcse' is neveznek, különleges, egyedi képet fest a zene jelenségéről. Úgy gondolja, hogy a zenének mozgástérre van szüksége, a zene lényege a felcsendülő hangjegyek közötti szünetekben rejlik. Szerinte a legtöbb nyugati zene nem tartogat meglepő dallamokat. A népzene azonban tele van váratlan zenei fordulatokkal, ezáltal a dallamok nagyobb, színesebb térben mozognak. (Vegyük egy korszolázó példáját, aki egyenes lépések helyett lábait egymást keresztező mozgással halad előre!) Henk szerint mindebben rejlik a népzene hatalmas vonzereje, melynek ő is hatása alá került, és így immáron évek óta rendszeres látogatója a tánc háznak.

Michel van Langeveld egy apeldoorni táncórán vett részt 1986-ban és a **Széki Lassú** tánc kerítette hatalmába. Leginkább az fogta meg ebben a táncban, hogy partnerével a lépések elsajátítását követően már improvizálhattak és így saját táncukat járták.

– Számomra a partneremmel való összhang a legfontosabb, amint egymás csillogó szemébe nézünk, érezzük egymást, a lábunk pedig már magától végzi a dolgát.

De bezoekers hebben allemaal een band met Hongarije of de Hongaarse volksmuziek. Sommigen zijn zelf Hongaar, anderen hebben Hongaarse ouders of voorouders en weer anderen zoals ondergetekende zijn door verschillende omstandigheden in de ban geraakt van de Hongaarse cultuur. Bij de één begon het tijdens een vakantie, bij de ander door een verbintenis van hun woonplaats met een stad of dorp in Hongarije.

Henk Visscher, één van de bezoekers van het eerste uur, die gezien zijn leeftijd zeker

de 'nestor' van het danshuis genoemd mag worden, heeft vanuit zijn filosofisch/wis- en natuurkundige achtergrond een heel eigen visie op het verschijnsel muziek. Volgens hem heeft muziek ruimte nodig, de essentie van muziek ligt in de intervallen tussen de noten. Veel westerse muziek ontwikkelt zich volgens een rechte lijn en is daarom niet verrassend. Volksmuziek daarentegen ontwikkelt zich met onverwachte zijwaartse wendingen en scheidt daardoor een meerdimensionale muzikale ruimte (ter illustratie geeft hij het patroon van een schaatsers die zich voortbeweegt met dwars op elkaar staande slagen). Daarom oefent de volksmuziek volgens hem zo'n enorme aantrekkingskracht uit op veel mensen en daarom is Henk nu al zoveel jaren een trouw bezoeker van het danshuis.

Michel van Langeveld raakte in 1986 bij een workshop in Apeldoorn tijdens het dansen van een Széki Lassú in de ban van de Hongaarse dans. Het spreekt hem aan om samen met een partner de dans op te bouwen en binnen de stijl te improviseren. "Het belangrijkste vind ik echter hoe de partner reageert als je aan het dansen bent. "Als de poppetjes in haar ogen dansen, dansen de voetjes vanzelf".

Relatieve 'nieuwkomer' **Gytha van der Veer** ontdekte in 1999, toen ze een bandje met zang van Márta Sebestyén hoorde, dat de Hongaarse muziek een snaar in haar raakte. Via internet ontdekte ze het danshuis in Utrecht, waar ze zich met vallen en opstaan de dansen eigen maakte. 'In het begin was het vaak frustrerend, dat ik de passen moeilijk kon kopiëren en niet echt kon ontspannen in de beweging en de muziek. Maar toch heb ik doorgezet. Vooral door de weekendcursussen in Zevenaar en door de deelname aan de zomerdanskampen in

Op de foto links: Henk Visscher (rechts) met muzikant Lőrinc Kodoba van ensemble Palatka

Ördögös együttes

Gytha van der Veert, Sebestyén Márta énekét hallgatván, a magyar népzene 1999-ben kerítette hatalmába. Interneten keresztül fedezte fel az utrechtse tánc házat, ahol szorgalmasan gyakorolva elsajátította a táncokat.

– Kezdetekben még zavart, hogy nem tudtam magam átadni igazán a zenének, hiszen alapvető problémáim voltak a lépések betanulásával. Kitartásom meghozta gyümölcsét. Főleg a Zevenaarban tartott hétvégi táncórák és az erdélyi nyári tánc táborok segítettek abban, hogy egy magasabb szintre jussak és magabiztosabbá váljak a táncban. Számára a tánc házat a kötetlen, kellemes hangulat és a táncosok és zenészek közti jó viszony teszi különlegessé.

A zenészek

A tánc ház nélkülözhetetlen része az élő zene. A magyar népzene egyik fontos eleme a gyors és lassú passzusok váltakozása. A dallamok különböző ünnepek

Dorpsorkest uit Palatka

Transsylvaniaë kreeg ik een betere basis en meer vertrouwen.' Wat ze bijzonder waardeert in het danshuis is de ongedwongen sfeer en het contact tussen dansers en muzikanten.

De muzikanten

Onmisbaar voor de dansbeweging is de begeleiding door live muziek. Eén van de charmes van de Hongaarse volksmuziek wordt gevormd door de afwisseling van langzame en snelle gedeeltes. De muziekstukken zijn ontstaan tijdens de viering van feesten waarbij de orkesten zich richten naar de stemming van dansende dorpsbewoners. Nu eens speelt men weemoedige en dan weer opzweepende

keretében úgy alakultak ki, hogy a zenészek zenéjükben mindig a falubeliek adott hangulatához alkalmazkodtak. Melankolikus és vidám dallamok váltják fel egymást, ezt a Magyar Tánc házban is megfigyelhetjük. Ada Eefting fontosnak tartja, hogy az együttesek táncosok előtt lépnek fel, így aztán természetes számukra, hogy összhangot teremtsenek a táncosok tempójával. Ada évente egyszer **Bokréta Tánc ház** néven oylan táncórákat szervez, ahol már gyakorlott zenészek és táncosok tudják tudásukat tovább fejleszteni. A tánc házban fellépő első zenekar tagjai Monique Lansdorp, Roel Hensink és Henk Hensink voltak. Őket váltotta fel az **Ördögös** (Michelle van Baaren, Jeroen Duiffjes és Frank de Jong), a **Hajnali együttes** (Crispijn Oomes, Roos de Graaf és Tjijde Hofstra) majd a **Magyar Trió** (Hilde Kertész, Winfried Veenker és Taco van de Heiligenberg). Fenti muzikusok, csakúgy, mint magyar kollégáik, az

Hajnali együttes met gastvioliste Hilde Kertész

delen. Ook bij het Hongaarse danshuis zien we dit terug. **Ada Eefting** benadrukt, dat ensembles regelmatig moeten optreden met dansers, zodat ze gewend zijn om zich aan te passen aan hun tempo. Zij organiseert eens per jaar onder de naam **Tánc ház Bokréta** workshops, waar ervaren muzikanten en dansers hun vaardigheden kunnen verdiepen. Het eerste ensemble, dat in het danshuis speelde bestond uit Monique Lansdorp, Roel Hensink en Henk Hensink. Daarna werd het overgenomen door **Ördögös** (Michelle van Baaren, Jeroen Duiffjes en Frank de Jong) en **Hajnali** (Crispijn Oomes, Roos de Graaf en Tjijde Hofstra). Ook het **Hongaars Zaagtrio** (Hilde Kertész, Winfried Veenker en

Taco van de Heiligenberg) voegde zich hier later nog bij. Net als hun Hongaarse collega's leerden bovengenoemde muzikanten de typisch Hongaarse stijl veelal op locatie in Erdély/Transsylvaniaë, waar de Hongaarse volksmuziek nog in zijn zuiverste vorm voorkomt. Inmiddels riep een groep liefhebbers van de Hongaarse volkscultuur een stichting in het leven met als doel het behoud en de promotie van de Hongaarse muzikale traditie en de folklore van het nu in Roemenië gelegen Transsylvaniaë. Dit **Netwerk Hongaarse Volksmuziek** ontwikkelde zich al snel tot een drijvende kracht achter veel activiteiten. Samen met het boekingsbureau voor wereldmuziek

De Speelman le-verde het een belangrijke bijdrage aan het levend houden van de Hongaarse muziekcultuur. Dorpsorkesten als **Palatka**, **Eszterlánc**, **Szászcsávás** en **Rroma Nadara** werden naar Nederland gehaald en treden tot op de dag van vandaag tijdens hun tournees ook altijd op in het Utrechtse Danshuis. Ernst Bos is uitermate positief gestemd over de niet aflatende steun door sleutelfiguur **Crispijn Oomes** van **De Speelman** en de orkesten. Zonder hen zou het danshuis feitelijk geen bestaansrecht hebben.

Terug naar het Kalárizs Tánc ház

Na een korte pauze intensiveren

igazi magyar népzene Erdélyben sajátították el, hiszen ott találjuk meg e műfajt legeredetibb, még romlatlan formájában. A magyar néphagyományokat gyakorlók és tisztelők egy csoportja olyan alapítványt hozott létre, melynek célja a magyar és erdélyi zenei és néphagyományok megőrzése, valamint újjáélesztése. A hollandiai **Magyar Népzeneért Alapítvány** gyorsan és láthatóan fejlődött. A magyar zenei kultúra életben maradásához a holland **De Speelman** világművészeti ügynökséggel való együttműködés is nagyban hozzájárult. Olyan népzenei együttesek, mint a **Palatka**, **Eszterlanc**, **Szászcsávás** és **Rroma Nadara** jutottak el Hollandiába, és a mai napig rendszeresen lépnek fel turnéjuk során az utrechti magyar táncházban. Ernst Bos büszkén meséli, hogy **Crispijn Oomes** (a **De Speelman** igazgatója) és a különböző zenekarok állandó támogatása mennyire fontos számukra, nélkülük nem tudna a táncház működni.

Vissza a Kalárizs Táncházba

Rövid szünet után ismét a táncparketten vagyunk és gyakoroljuk az imént elsajátított lépéseket. Feltűnő a kezdők és haladók közti különbség, de mindenki a saját szintjéhez mérten táncol és egyformán jól érzi magát. Néha a férfiak és a nők egymástól eltérő instrukciókat kapnak **Jouke Heringtől** és **Fülöp Ibolyától**.

Egy kiadós pizza illetve a sarkon lévő kínai étteremből rendelt vacsora közös elfogyasztása után átismételjük a tanult lépéseket, és ezalatt az egy óra alatt tartjuk tulajdonképpen főpróbánkat, mert ezután következik az est fénypontja, tánc és élő zene a **Hajnali együttes** előadásában.

Ez már az igazi **Magyar Táncház**, ahol késő estig ropjuk a táncot. A zene egyre pergőbb, azok a férfiak, akik a csizmák földhöz csapásának tudományát már elsajátították, most kiélhetik magukat, a női táncosok pedig hangos kiáltásaikkal emelik a hangulatot tetőfokára. Ismét sok újat tanultam, elégedetten térek haza egy kelle-

mes hangulatú, pezsgő nap után. Mindenkinek javasolom, aki szereti a magyar népzene, a páros táncokat és a kötetlen hangulatot.

Végezetül

Saját magam is tapasztalhattam, hogy a hollandiai Magyar Táncház mozgalom 20 év elteltével is még

we onze dansoefeningen en proberen we te improviseren met de geleerde passen. Er is een duidelijk verschil tussen beginners en gevorderden, maar er is ruimte voor iedereen om op zijn eigen niveau te werken. Af en toe krijgen de heren en de dames apart instructie van **Jouke Hering** en

verhogen de opwindig met hun hoge kreten. Na een leerzame en levendige dag met veel gezellige contacten keer ik voldaan huiswaarts. Een echte aanrader voor liefhebbers van Hongaarse volksmuziek, het dansen in paren en een ongedwongen samenzijn.

Tot slot

Met eigen ogen heb ik kunnen constateren, dat de Hongaarse Danshuisbeweging in Nederland na 20 jaar nog steeds springlevend is. Wie regelmatig het Danshuis en de concerten bezoekt en wie luistert naar recente cd's van muzikanten uit Hongarije en Transsylvanië voelt de sterke levenskracht, die uitgaat van de Hongaarse volksmuziek en volksdans. Wij feliciteren allen die het Danshuis mogelijk hebben gemaakt en mogelijk maken met hun 20-jarig jubileum en wensen hun een rijke toekomst toe! ■

mindig virágzik. Mindenki, aki a Magyar Táncházat és koncertjeit rendszeresen látogatja, valamint, magyar és erdélyi népzene hallgat, érzi azt az életvidámságot és erőt, amit a magyar népzene és néptánc áraszt magából. Mindenkinek szeretnénk gratulálni, aki hozzájárult a Magyar Táncház megalapításához és 20 éves sikeres működéséhez. Sikerekben gazdag, hosszú jövőt kívánunk a Táncháznak! ■

Ibolya Fülöp. Na het gezamenlijk nuttigen van een ophaalpizza of een maaltijd bij de chinees om de hoek is het herhalingsuurtje een soort generale voor het avondprogramma, waar iedereen zich uit kan leven bij live muziek van **Hajnali**.

Dit is het echte Hongaarse danshuis, dat tot laat in de avond kan doorgaan. De muziek wordt steeds opzwepender, de mannen die het kunnen, geven zich over aan het klappen en slaan op benen en laarzen en de vrouwen

Noot van de redactie: Omdat het danshuis met wisselende dansdocenten werkt en de redactie niet bij elk afzonderlijk evenement aanwezig is, is in dit artikel een tweetal bij het danshuis betrokken docenten niet genoemd. Toch willen wij op deze plaats graag nog de namen vermelden van **Marc Bout** en **Friso Molewijk**, beiden eveneens jarenlange pleitbezorgers van de Hongaarse volksdans. ■